

پرونده‌ای درباره توصیف صحنه‌های خشن در کتاب‌های کودک و تاثیراتش به بهانه خبر ساز شدن شان

خواندنی‌هایی که سوهان روح کودکان می‌شوند



نویس عزیز! آکار شناس ارشد مشاوره خانواده

پرونده

... ظهیر که از خواب برخاست، به سراغ ماست رفت . دید که ظرف ماست، خالی پایین تاقچه روی زمین افتاده . فهمید که گربه ماست را خورده است. با سرعت رفت و یک تله آور دوسر راه گربه گذاشت . گربه بیچاره تا آمد به یک چوب بر داشت و به جان گربه افتادو تا می توانست، کتکش زد، آن قدر که دم گربه از جا کنده شد ... شاید شما هم با خواندن این جملات احساس ناخوشایندی را تجربه کرده باشید، حالا اگر بدانید که این جملات بخشی از یک مجموعه داستان برای کودکان است که به تازگی توسط یکی از بزرگ ترین ناشران کتاب به چاپ رسیده، چه می گویند؟ اصلا بیایید این توصیف خشن را رها کنیم. شاید شما تصویر سازی جنجالی در یک کتاب کودک را که چند وقت پیش فضای مجازی

انواع خشونت در کتاب‌های کودک و توصیه‌هایی به والدین در این باره

چطور کودکان را محافظت کنیم؟

طبق قوانینی که در ایران وجود دارد، نمایش برخی رفتار های خشن در کتاب‌ها به صورت کلی ممنوع است . از طرفی به نظر می رسد ناظران روی کتاب‌های کودکان نیز حساسیت بیشتری داشته اندو در نتیجه امکان ندارد شما بتوانید کتاب کودکی پیدا کنید که در آن الفاظ رکیک آورده شده باشد اما متأسفانه در قبال دیگر اشکال خشونت، گاهی اوقات حساسیت چندانی وجود ندارد و ممکن است شما توصیف رفتاری خشن، تصویری از آسیب زدن به دیگری و البته رفتار های خشن در روابط اجتماعی و ایده پردازی های خشن را به دفعات مشاهده کنید. در این شرایط انتشار کتاب‌هایی که میزانی از خشونت در آن وجود داشته باشد، اصلا عجیب نیست . شاید با خود فکر کنید پس چطور می توانیم کودکان خود را محافظت کنیم؟ در قدم اول باید گفت با افزایش حساسیت خودمان درباره این موضوع و توانایی شناسایی انواع خشونت!

- از کتک زدن تا نقشه کشیدن** به صورت کلی می توان خشونت را انجام هر رفتاری برای آسیب زدن به دیگری تعریف کرد. اما خشونت تنها در یک شکل، خود را نشان نمی دهد. به صورت کلی خشونت را می توان به چهار دسته تقسیم کرد؛ خشونت فیزیکی (شامل رفتار های مستقیم و غیر مستقیم)، خشونت در روابط بین فردی (مانند تحقیر، قهر کردن و البته تهدید به قهر)، خشونت کلامی و در نهایت نقشه کشیدن برای آسیب زدن به دیگران . شناخت اشکال متفاوت خشونت، می تواند به ما کمک کند تا بهتر بتوانیم رد پاهای خشونت را در محیط اطراف و به صورتی ویژه در کتاب‌های کودکان مان پیدا کنیم. بر طبق این دسته بندی، خشونت در کتاب داستان فقط توصیف کتک زدن و آسیب زدن نیست بلکه مواردی چون توصیف تمسخر یا دست انداختن دیگران، توهین و استفاده از الفاظ زشت و حتی نقشه کشیدن برای آسیب زدن به دیگران را نیز شامل می شود. نکته ای که در این بین وجود دارد این است که نمایش رفتار، گفتار و نگرش خشن در کتاب‌های کودکان در طولانی مدت می تواند به تقویت چنین رفتار هایی در آن ها منجر شود و مطالعات نیز افزایش احساس خصومت به دیگران را بعد از خواندن کتاب‌های خشن

خواندنی‌هایی که سوهان روح کودکان می‌شوند



نویس عزیز! آکار شناس ارشد مشاوره خانواده

پرونده

... ظهیر که از خواب برخاست، به سراغ ماست رفت . دید که ظرف ماست، خالی پایین تاقچه روی زمین افتاده . فهمید که گربه ماست را خورده است. با سرعت رفت و یک تله آور دوسر راه گربه گذاشت . گربه بیچاره تا آمد به یک چوب بر داشت و به جان گربه افتادو تا می توانست، کتکش زد، آن قدر که دم گربه از جا کنده شد ... شاید شما هم با خواندن این جملات احساس ناخوشایندی را تجربه کرده باشید، حالا اگر بدانید که این جملات بخشی از یک مجموعه داستان برای کودکان است که به تازگی توسط یکی از بزرگ ترین ناشران کتاب به چاپ رسیده، چه می گویند؟ اصلا بیایید این توصیف خشن را رها کنیم. شاید شما تصویر سازی جنجالی در یک کتاب کودک را که چند وقت پیش فضای مجازی

پرونده‌ای درباره توصیف صحنه‌های خشن در کتاب‌های کودک و تاثیراتش به بهانه خبر ساز شدن شان

خواندنی‌هایی که سوهان روح کودکان می‌شوند



نویس عزیز! آکار شناس ارشد مشاوره خانواده

پرونده

... ظهیر که از خواب برخاست، به سراغ ماست رفت . دید که ظرف ماست، خالی پایین تاقچه روی زمین افتاده . فهمید که گربه ماست را خورده است. با سرعت رفت و یک تله آور دوسر راه گربه گذاشت . گربه بیچاره تا آمد به یک چوب بر داشت و به جان گربه افتادو تا می توانست، کتکش زد، آن قدر که دم گربه از جا کنده شد ... شاید شما هم با خواندن این جملات احساس ناخوشایندی را تجربه کرده باشید، حالا اگر بدانید که این جملات بخشی از یک مجموعه داستان برای کودکان است که به تازگی توسط یکی از بزرگ ترین ناشران کتاب به چاپ رسیده، چه می گویند؟ اصلا بیایید این توصیف خشن را رها کنیم. شاید شما تصویر سازی جنجالی در یک کتاب کودک را که چند وقت پیش فضای مجازی

انواع خشونت در کتاب‌های کودک و توصیه‌هایی به والدین در این باره

چطور کودکان را محافظت کنیم؟

طبق قوانینی که در ایران وجود دارد، نمایش برخی رفتار های خشن در کتاب‌ها به صورت کلی ممنوع است . از طرفی به نظر می رسد ناظران روی کتاب‌های کودکان نیز حساسیت بیشتری داشته اندو در نتیجه امکان ندارد شما بتوانید کتاب کودکی پیدا کنید که در آن الفاظ رکیک آورده شده باشد اما متأسفانه در قبال دیگر اشکال خشونت، گاهی اوقات حساسیت چندانی وجود ندارد و ممکن است شما توصیف رفتاری خشن، تصویری از آسیب زدن به دیگری و البته رفتار های خشن در روابط اجتماعی و ایده پردازی های خشن را به دفعات مشاهده کنید. در این شرایط انتشار کتاب‌هایی که میزانی از خشونت در آن وجود داشته باشد، اصلا عجیب نیست . شاید با خود فکر کنید پس چطور می توانیم کودکان خود را محافظت کنیم؟ در قدم اول باید گفت با افزایش حساسیت خودمان درباره این موضوع و توانایی شناسایی انواع خشونت!

- از کتک زدن تا نقشه کشیدن** به صورت کلی می توان خشونت را انجام هر رفتاری برای آسیب زدن به دیگری تعریف کرد. اما خشونت تنها در یک شکل، خود را نشان نمی دهد. به صورت کلی خشونت را می توان به چهار دسته تقسیم کرد؛ خشونت فیزیکی (شامل رفتار های مستقیم و غیر مستقیم)، خشونت در روابط بین فردی (مانند تحقیر، قهر کردن و البته تهدید به قهر)، خشونت کلامی و در نهایت نقشه کشیدن برای آسیب زدن به دیگران . شناخت اشکال متفاوت خشونت، می تواند به ما کمک کند تا بهتر بتوانیم رد پاهای خشونت را در محیط اطراف و به صورتی ویژه در کتاب‌های کودکان مان پیدا کنیم. بر طبق این دسته بندی، خشونت در کتاب داستان فقط توصیف کتک زدن و آسیب زدن نیست بلکه مواردی چون توصیف تمسخر یا دست انداختن دیگران، توهین و استفاده از الفاظ زشت و حتی نقشه کشیدن برای آسیب زدن به دیگران را نیز شامل می شود. نکته ای که در این بین وجود دارد این است که نمایش رفتار، گفتار و نگرش خشن در کتاب‌های کودکان در طولانی مدت می تواند به تقویت چنین رفتار هایی در آن ها منجر شود و مطالعات نیز افزایش احساس خصومت به دیگران را بعد از خواندن کتاب‌های خشن

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

سه شنبه ۲۰ فروردین ۱۳۹۸
۲ شعبان ۱۴۴۰ • ۹ آوریل ۲۰۱۹
شماره ۲۰۰۶۹

۱۲۹۲

آیا خشونت ضدقهرمانان در داستان‌ها نیز می‌تواند به ترویج رفتار‌های خشن منجر شود؟

بین قهرمان و ضد قهرمان تفاوتی نیست!

برخی افراد می‌گویند انجام رفتار‌های خشن توسط ضد قهرمانان در کتاب‌های کودک مشکلی ندارد مادامی که این رفتار‌ها توسط قهرمان مثبت داستان تایید نشده و البته در انتهای داستان به نتیجه مطلوب نمی‌رسد. اما آیا روان‌شناسان نیز در این زمینه با آن‌ها توافق نظر دارند؟ تاثیر مواجهه با رفتار‌های خشن در کودکان در روان‌شناسی به اشکال گوناگونی مورد مطالعه قرار گرفته است. یکی از پیشگامان مطالعه در این حوزه البرت بندورا، نظریه‌پرداز در یادگیری اجتماعی است. طبق مطالعات بندورا، کودکان با مشاهده رفتار‌هایی چون پر خاشگری و اعمال خشونت، از سوی هر کسی باشد و با هر پیامدهی که فرد با آن مواجه شده باشد، آن‌ها را می‌آموزند. طبق مطالعات او و دیگر روان‌شناسان، مشاهده تنبیه شدن در نتیجه یک رفتار خشن در کودک باعث نمی‌شود کودک رفتار را یاد نگیرد، تنها باعث می‌شود او در نمایش خشونت محتاط‌تر عمل کند. این بدان معناست که اگر موقعیت مناسبی پیش آمد و ترس از باز خورد منفی نبود، کودک اعمال خشونت درباره دیگران را به عنوان یک گزینه جدی در نظر گرفته و ممکن است انجامش دهد. با توجه به این نکات، به نظر می‌رسد ادعای این که چون رفتار خشنی از سوی ضدقهرمان داستان انجام شده، پس تاثیر منفی ندارد، کاملاً زیر سوال است. اما نکته دومی که ممکن است برخی طرح کنند، تفاوت تماشای رفتار خشن یا خواندن توصیف آن است. این موضوع از آن نظر اهمیت دارد که در غالب مطالعات روان‌شناسی، تاثیر تماشای خشونت مورد بررسی قرار گرفته است. اما آیا خواندن توصیف رفتار‌های خشن نیز به همان اندازه تاثیر منفی دارد؟

🔴 **تاثیر کتاب‌های خشن را دست کم نگیریم**

برخی مطالعات نشان می‌دهند که درگیری شناختی و خیال پردازی کودکان در زمان خواندن کتاب یا شنیدن داستان یک کتاب بیش از زمانی است که آن‌ها فیلمی می‌بینندو بر این مبنا نیز اعتقاد وجود دارد که تاثیر کتاب‌ها بر کودکان، بیش از تاثیر دیگر رسانه‌ها بر آن‌هاست. البته تا به امروز مطالعات اندکی در حوزه تاثیر کتاب با محتوای خشن روی کودکان انجام شده است اما همین مطالعات معدود نیز نشان می‌دهند که کتاب‌ها روی رفتار و نگرش کودکان و نوجوانان می‌تواند تاثیر منفی بگذارد. به عنوان مثال دومحقق دانشگاه ایالتی نیویورک، کرش

والزاک، در مجموعه مطالعات خود درباره کتاب‌های کمیک دریافتند بعداز خواندن کتاب‌های کمیک با خشونت بالا، افراد در قضاوت‌های خود درباره دیگران، احساس خصومت بیشتری را گزارش می‌کنند. با توجه به این موارد، به نظر می‌رسد لازم است حساسیت بیشتری در قبال خشونت در کتاب‌های فرزندان مان داشته باشیم.

چطور می‌توانیم شناخت بهتری از کتاب‌های کودک بدون خواندن شان پیدا کنیم؟

آشنایی با چند سایت کاربردی برای والدین

فاطمه جناب اصفهانی | مادر و کارشناس ارشد مطالعات فرهنگی

در واقعیت ما به عنوان مادر باید پدر نمی‌توانیم هر کتابی را پیش از تهیه آن برای فرزندمان، مطالعه کنیم. به ویژه وقتی کودک ما بزرگ می‌شود و تعداد واژه‌های کتاب‌ها بیشتر. در این شرایط دیگر نمی‌شود چند دقیقه در کتاب فروشی ایستاد و همه کتاب را خواند و بعد برای تهیه آن تصمیم گرفت. خواندن اطلاعات و معرفی پشت جلد کتاب هم کافی نیست چرا که این معرفی‌ها قارار است آن قدر جذاب باشد که ما را به خرید کتاب ترغیب کند، پس از نکات منفی کتاب چیزی به شما نخواهند گفت. پس چه معیاری می‌تواند ما را در تهیه کتاب مناسب برای فرزندمان یاری کند؟

🔴 **مرجع نظرات در آن طرف آب‌ها**

یکی از روش‌های معمول برای انتخاب مدرسه خوب برای فرزندمان، دکتر خوب، وسایل مهمی که لازم دارد و... جویاشدن نظر افرادی است که موقعیتی مشابه ما دارند یا با موفقیت آن راپشت سر گذاشته‌اند. بر این مبنا نیز در زمینه کتاب‌های کودک اگر بخواهیم از نظر متنوع افراد درباره یک کتاب مطلع شویم شاید بهترین انتخاب، مطالعه درباره آن کتاب در سایت گودریدز باشد. یکی از کارکردهای این شبکه اجتماعی کتاب، این است که کاربران درباره کتاب‌هایی که خوانده‌اند نظر و به کتاب‌ها امتیاز می‌دهند. بعداز گودریدز، در بخش کتاب سایت آمازون، خلاصه نسبتاً جامعی درباره کتاب، شناسنامه کتاب، نقدهای معتبر درباره اثر و البته نظر کاربران درباره آن کتاب را می‌توانید پیدا کنید. البته بیشتر اطلاعات این سایت‌ها به زبان انگلیسی است و اگر شما آشنایی زیادی با زبان انگلیسی نداشته باشید یا کتاب مد نظرتان تنها به فارسی منتشر شده باشد، امکان بهره‌برداری چندانی از این سایت‌ها نخواهید داشت.

🔴 **سایت‌های ایرانی کاربردی**

اگر به دنبال مرجع فارسی بسیار خوبی برای معرفی کتاب‌های کودک متناسب با گروه سنی، گونه و موضوع کتاب و با توجه به تالیف یا ترجمه بودن کتاب هستید «سایت کتابک» بهترین و مورداعتمادترین صفحه‌ای است که تا پایان کودکی فرزندتان با رها به آن سر خواهیدزد. در سایت «شورای کتاب کودک» هم می‌توانید با تعدادی از کتاب‌های برگزیده کودک آشنا شوید. بعضی از فروشگاه‌های اینترنتی مثل «جیره کتاب» هم اطلاعات خوبی درباره بهترین کتاب‌های کودک و نوجوان در اختیار شما خواهند گذاشت. شبکه‌های مجازی دیگری هم هستند که به شکل گروهی یا فردی به معرفی کتاب‌های کودک می‌پردازند و امکان نظردهی در برخی از آن‌ها وجود دارد. البته شاید شما هم در یکی از این کانال‌ها می‌نویسید یا تصمیم دارید که نظرتان را درباره کتاب‌هایی که همراه فرزندتان می‌خوانید جایی به اشتراک بگذارید. این اقدام خیلی هم خوب است. چرا که اگر همه ماتصمیم بگیریم در بعضی سایت‌های مرجع مثل گودریدز یا کتابک برای هر کتاب دیدگاهمان را به اشتراک بگذاریم، افراد بیشتری می‌توانند از آن‌ها بهره‌مند شوند و استفاده کنند.